

Kontiolahden suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

1 Johdanto ja tavoitteet

Kontiolahdella jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Turvallinen oppimisympäristö on koko kouluyhteisön yhteinen vastuutehtävä, ja se perustuu toista kunnioittavaan, tasa-arvoiseen ja ystävälliseen vuorovaikutukseen. Kouluyhteisössä ei hyväksytä kiusaamista, väkivaltaa tai häirintää missään muodossa. Toiminnassa noudatetaan nollatoleranssin periaatetta, ja kaikki tapaukset otetaan vakavasti riippumatta niiden laadusta tai laajuudesta. Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on velvollisuus edistää turvallista ilmapiiriä sekä puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vastainen toiminta perustuu perusopetuslain (628/1998) 29 §:ään, jonka mukaan oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, sekä 35:ään § ja 36 §:ään, joissa säädetään kurinpitokeinoista ja kasvatuskeskustelusta. Toiminnassa huomioidaan myös oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013).

Tämän suunnitelman laadinnassa on hyödynnetty Opetushallituksen Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa -opasta. Suunnitelman tavoitteena on ehkäistä kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ennakoivasti, varmistaa nopea ja johdonmukainen puuttuminen kaikkiin tilanteisiin, turvata oppilaiden tarvitsemat tukitoimet sekä yhteinäistää toimintatavat koko kunnan tasolla. Lisäksi tavoitteena on edistää turvallista, osallistavaa ja hyvinvointia tukevaa toimintakulttuuria. Kunnan kouluilla on käytössään yhteisesti sovittujen toimintamallien ohella myös muita kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ennaltaehkäiseviä käytäntöjä.

Koulun johto vastaa suunnitelman toimeenpanosta, johtamisesta ja arvioinnista kouluyksikössä. Henkilöstö vastaa suunnitelman toteuttamisesta arjessa sekä tilanteisiin puuttumisesta. Nimetty tiimi, kuten KiVa-tiimi, koordinoi kiusaamistapausten käsittelyä. Opiskeluhoito tukee oppilaita ja koko kouluyhteisöä. Huoltajat osallistuvat yhteistyöhön oppilaan hyvinvoinnin turvaamiseksi.

2 Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän määrittely

Koulukiusaamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa sama oppilas joutuu toistuvasti ja tarkoituksellisesti toisten oppilaiden kielteisen toiminnan kohteeksi siten, että hän ei pysty puolustautumaan tai vaikuttamaan saamaansa kohteluun.

Kiusaamista voi toteuttaa yksittäinen oppilas tai ryhmä. Kiusaaminen eroaa yksittäisistä ristiriitatilanteista tai tasaväkisten oppilaiden välisistä nahistelusta, jotka ovat tyypillisesti hetkellisiä eivätkä kohdistu toistuvasti samaan oppilaaseen.

Vaikka kaikki aggressiivinen käyttäytyminen ei täytä kiusaamisen tunnusmerkkejä, myös yksittäisiin väkivallan tai häirinnän tekoihin puututaan välittömästi. Kiusaamisen muotoja voivat olla esimerkiksi nimittely, uhkailu, pilkkaaminen, eristäminen, ryhmästä poissulkeminen, fyysinen koskemattomuuden loukkaaminen sekä mobiililaitteiden kautta tapahtuva häirintä.

Väkivallalla tarkoitetaan fyysisen tai henkisen voiman käyttöä tai sillä uhkaamista siten, että se aiheuttaa tai voi aiheuttaa toiselle henkilölle vahinkoa, kärsimystä tai pelkoa. Väkivalta voi olla fyysistä, psyykkistä tai seksuaalista.

Häirinnällä tarkoitetaan käyttäytymistä, joka loukkaa henkilön ihmisarvoa tai koskemattomuutta ja aiheuttaa pelkoa, ahdistusta tai nöyryytystä. Häirintä voi olla yksittäistä tai toistuvaa ja ilmetä esimerkiksi sanallisena, fyysisenä tai sosiaalisena käyttäytymisenä.

Kaikki kiusaaminen, väkivalta ja häirintä ovat kiellettyjä ja niihin puututaan viivytyksettä.

3 Toimintakulttuuri ja ennaltaehkäisy

Turvallinen ja hyvinvoiva kouluyhteisö rakentuu yhteisesti sovituista toimintatavoista, johdonmukaisesta arjen toiminnasta sekä oppilaiden ja huoltajien osallistumisesta toimintakulttuurin kehittämiseen. Kontiolahden kunnassa kaikissa tiloissa ja toiminnoissa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita, kts. [Turvallisemman tilan periaatteet - Kontiolahden kunta](#).

Turvallisen toimintaympäristön ja toimintakulttuurin rakentaminen edellyttää, että koko kouluyhteisö, huoltajat sekä muut toimijat tuntevat käytössä olevat toimintatavat kiusaamisen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi. Kiusaamiseen puuttumisen edellytyksenä on, että tilanteesta saadaan asianmukainen ja oikea-aikainen tieto. Keskeistä on, että kaikki kouluyhteisön jäsenet tuovat esiin havaitsemansa huolet, jotta tilanteisiin voidaan puuttua varhaisessa vaiheessa.

Kiusaamisella on merkittäviä vaikutuksia oppilaan hyvinvointiin. Se voi heikentää itsetuntoa, lisätä ahdistuneisuutta ja johtaa psykosomaattisiin oireisiin sekä koulunkäynnin vaikeuksiin. Pitkittyessään kiusaaminen voi heikentää luottamusta toisiin ihmisiin ja vaikuttaa oppilaan sosiaalisiin suhteisiin ja osallisuuden kokemukseen.

Kiusaaminen ymmärretään ryhmäilmiönä, joka koskettaa koko oppilasryhmää. Tämän vuoksi ennaltaehkäisevää toimintaa kohdennetaan yksilöiden lisäksi koko ryhmään ja kouluyhteisöön.

Oppilaat osallistuvat aktiivisesti kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisyyn sekä toimintatapojen kehittämiseen. Oppilaita kuullaan säännöllisesti kyselyiden ja keskustelujen avulla, ja heidän näkemyksensä huomioidaan toiminnan kehittämisessä. Oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua myös yksittäisten tilanteiden ratkaisemiseen heille sopivalla tavalla. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kokemusta osallisuudesta, vastuusta ja turvallisuudesta sekä edistää koko kouluyhteisön yhteistä vastuuta turvallisen toimintakulttuurin rakentamisessa.

Yhteisötaso

Yhteisötasolla keskeisiä käytäntöjä ovat mm.:

- yhteiset järjestyssäännöt
- suunnitelmallinen välituntivalvonta
- koulukuljetusten valvonta
- yhteisölliset tapahtumat
- oppilaskunta-, tukioppilas- ja kummioppilastoiminta
- kodin ja koulun yhteistyö

Toimintaa tukee moniammatillinen yhteistyö opiskeluhuollon ja muiden toimijoiden, kuten hyvinvointivalmentajien ja koulunuorisotyön kanssa.

Ryhmä- ja luokkataso

Ryhmä- ja luokkatasolla ennaltaehkäisy toteutuu suunnitelmallisesti esimerkiksi:

- KiVa Koulu -toimintamallin
- ProKoulu-toiminnan
- vertaissovittelun (VERSO)
- sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen avulla.

KiVa-toimintamalli tarjoaa tutkimusperustaisen kokonaisuuden kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, siihen puuttumiseen ja tilanteiden seurantaan.

ProKoulu-toimintamalli ohjaa oppilaita kohti toivottua käyttäytymistä korostamalla yhteisiä odotuksia, myönteistä palautetta ja sosiaalisten taitojen oppimista.

VERSO on koulussa toteutettava sovittelumenetelmä, jossa oppilaat ratkaisevat keskinäisiä ristiriitoja ohjatusti ja rakentavasti. Koulutetut oppilassoittelijat auttavat muita oppilaita keskustelemaan tilanteesta, kuulluksi tulemisesta ja yhteisen ratkaisun löytämisestä.

Opetuksessa hyödynnetään myös vahvuuspedagogiikkaa, joka tukee oppilaiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Yksilötaso

Oppilaiden hyvinvointia ja koulunkäyntiin kiinnittymistä seurataan jatkuvasti. Huolta herättäviä merkkejä ovat esimerkiksi haluttomuus tulla kouluun, muutokset käyttäytymisessä, toistuvat myöhästelyt, poistuminen kesken oppitunnin tai koulupäivän, opetukseen osallistumattomuus, luvattomat tai selvittämättömät poissaolot sekä toistuvat tai pitkäkestoiset poissaolot. Näihin ilmiöihin puututaan viivytyksettä yhteistyössä huoltajien ja tarvittaessa opiskeluhoillon kanssa.

Kontiolahdessa perusopetuksen oppilaiden läsnäoloa tuetaan ja poissaoloja ehkäistään paikallisesti laaditun toimintamallin mukaisesti. Kts. [Kontiolahden perusopetuksen läsnäolon tukemisen ja poissaolojen ennaltaehkäisyn malli](#)

4 Toimintamalli puuttumistilanteissa

Kaikki koulun henkilöstön jäsenet ovat velvollisia puuttumaan välittömästi havaitsemaansa tai tietoonsa saamaansa kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään.

Puuttumisen toimintamallina käytetään periaatetta:

- **Pysähdyn:** tilanne keskeytetään ja rauhoitetaan
- **Kuuntelen:** osapuolia kuullaan rauhallisesti ja tasapuolisesti
- **Selvitän:** sovitaan jatkotoimenpiteet ja arvioidaan tarvittava tuki

Ensivaiheessa tilanne keskeytetään ja rauhoitetaan. Tämän jälkeen osapuolia kuullaan erikseen, jotta kaikille annetaan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. Tilanteen luonne arvioidaan ja sovitaan tarvittavista toimenpiteistä. Toimenpiteet kirjataan, ja tilanteen seuranta käynnistetään.

Ensivaiheen käsittelystä vastaa tilanteen tietoonsa saanut opettaja. Mikäli tilanne on vakava, pitkittynyt tai ei ratkea ensitoimenpitein, se siirtyy koulun nimeämän vastuuhenkilön/ryhmän, kuten KiVa-tiimin, käsiteltäväksi.

KiVa-selvittelymalli

1. Havainto tai ilmoitus
 - Kiusaaminen huomataan tai siitä kerrotaan aikuiselle.
2. Asian käynnistäminen nopeasti
 - Koulun KiVa-tiimi tai vastuhenkilö alkaa selvittää asiaa heti.
3. Keskustelu kiusatun kanssa
 - Kuunnellaan rauhassa, mitä on tapahtunut.
 - Varmistetaan, että hän kokee olonsa turvalliseksi.
 - Sovitaan, että asiaan puututaan.
4. Keskustelut kiusaajan/kiusaajien kanssa
 - Ei syyllistämistä, vaan selkeä viesti: Toiminta on lopetettava.
 - Haetaan ratkaisuja: Miten tilanne korjataan?
5. Tukihenkilöiden hyödyntäminen
 - Kartoitetaan oppilaat, jotka voivat auttaa parantamaan tilannetta kiusatun arjessa.
6. Seuranta
 - Tilannetta seurataan säännöllisesti (esim. viikoittain).
 - Varmistetaan, että kiusaaminen on loppunut.
7. Tarvittaessa lisätoimet
 - Muita tukitoimia, jos tilanne jatkuu.

Kouluyksiköissä sovitaan lainsäädännön mukaisista kurinpitokäytännöistä, ja ohjeistukset käsitellään henkilöstön kanssa säännöllisesti. Toimintaa ohjaavat maakunnallisen opetussuunnitelman mukaiset ohjeet kiusaamisen ennaltaehkäisystä ja siihen puuttumisesta sekä kasvatuskeskustelujen ja kurinpitokeinojen toteuttamisesta.

- [Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen](#)
- [Kasvatuskeskustelut ja kurinpitokeinot](#)

5 Tuki- ja kurinpitotoimet

Sekä kiusaamisen kohteena olevan oppilaan että teon tekijän tilanne arvioidaan kokonaisvaltaisesti.

Kiusatulle oppilaalle turvataan turvallinen oppimisympäristö ja riittävä tuki. Tilanteen etenemistä seurataan systemaattisesti. Seuranta on aluksi tiivistä ja jatkuu riittävän pitkään, kunnes voidaan varmistaa, että tilanne on ratkennut ja oppilaan turvallisuuden kokemus on palautunut. Seuranta kohdistuu tarvittaessa myös ryhmään.

Kiusaajaa tai kiusaamiseen osallistunutta oppilasta ohjataan muuttamaan käyttäytymistään ja kantamaan vastuu teoistaan kasvatuskeskustelujen ja tarvittaessa kurinpitotoimien avulla.

Molempien osapuolten osalta arvioidaan tarvittava pedagoginen, opiskeluhuollollinen ja muu tuki. Tarvittaessa oppilas ohjataan myös koulun ulkopuolisiin palveluihin.

6 Huoltajayhteistyö

Opettajalla ja rehtorilla on velvollisuus ilmoittaa viivytyksettä tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä tai väkivallasta sekä sen kohteena olevan oppilaan että teosta epäillyn oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Ilmoitus tehdään mahdollisimman pian, pääsääntöisesti saman päivän aikana. Tarvittaessa järjestetään yhteinen tapaaminen asian käsittelemiseksi.

Huoltajat otetaan mukaan tilanteiden selvittämiseen, tukitoimien suunnitteluun ja seurantaan. Yhteistyö perustuu avoimeen vuorovaikutukseen ja yhteiseen vastuuseen oppilaan hyvinvoinnista.

Huoltajille tarjotaan tietoa kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisystä sekä koulun toimintatavoista. Huoltajat osallistuvat toiminnan kehittämiseen ja tukevat kiusaamisen vastaista työtä yhteistyössä koulun kanssa. Heille tarjotaan mahdollisuuksia tuoda esiin näkemyksiään esimerkiksi huoltajakyselyiden, huoltajailtojen ja muun vuorovaikutuksen kautta. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö vahvistaa yhteistä ymmärrystä toimintatavoista ja tukee oppilaan hyvinvointia.

7 Yhteistyö viranomaisten kanssa

Koulu tekee tarvittaessa yhteistyötä sosiaalitoimen, poliisin ja muiden asiantuntijatahojen kanssa. Mikäli oppilaan hyvinvoinnista herää huoli, tehdään lastensuojelulain mukainen lastensuojeluilmoitus. Mikäli teko täyttää rikoksen tunnusmerkit, tehdään rikosilmoitus poliisille.

Tarvittaessa hyödynnetään moniammatillista yhteistyötä, kuten Ankkuritiimiä.

8 Seuranta, arviointi ja dokumentointi

Kaikki kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään liittyvät tilanteet kirjataan viivytyksettä, jotta varmistetaan tilanteen selkeä kokonaiskuva, toimenpiteiden johdonmukaisuus, oppilaan oikeusturva sekä seurannan toteutuminen.

Kirjauksesta tulee käydä ilmi tapahtuman aika ja paikka, osalliset ja heidän roolinsa, tapahtumien kulku sekä osapuolten keskeiset näkemykset, tehdyt toimenpiteet, sovitut jatkotoimet, huoltajien ja muiden tahojen informointi sekä seurannan aikataulu ja vastuhenkilö. Kirjaaminen tehdään koulun käytössä olevaan järjestelmään (Wilma), ja siitä vastaa ensivaiheessa tilanteeseen puuttunut työntekijä sekä jatkossa asian käsittelystä vastaava taho. Tilanteen eteneminen ja seurantakeskustelut kirjataan, kunnes voidaan varmistaa, että tilanne on ratkennut. Kirjaamisessa noudatetaan tietosuojaa, salassapi-toa sekä asiallista ja kunnioittavaa kieltä.

Toiminnan seuranta ja arviointi toteutetaan systemaattisesti, jotta voidaan varmistaa toimenpiteiden vaikuttavuus, oppilaiden turvallisuuden toteutuminen sekä toimintatapojen jatkuva kehittäminen. Seurannassa hyödynnetään tapauskohtaista tietoa sekä laajempia aineistoja, kuten KiVa-kyselyjä, Kouluterveyskyselyä ja kouluyhteisön havaintoja, ja saatua tietoa käsitellään säännöllisesti toiminnan kehittämiseksi. Arvioinnista vastaa koulun johto yhteistyössä henkilöstön ja opiskeluhuollon kanssa, ja arvioinnin perusteella toimintatapoja kehitetään suunnitelmallisesti.

9 Perehdyttäminen ja tiedottaminen

Suunnitelma käydään säännöllisesti läpi henkilöstön kanssa, ja siihen perehdytetään kaikki työntekijät. Henkilöstölle järjestetään tarvittaessa täydennyskoulutusta.

Oppilaiden kanssa käydään säännöllisesti läpi, mitä kiusaaminen, väkivalta ja häirintä tarkoittavat sekä miten niihin tulee reagoida. Oppilaita rohkaistaan kertomaan kokemuk-sistaan.

Huoltajille tiedotetaan suunnitelmasta ja sen keskeisistä periaatteista esimerkiksi Wilman ja huoltajailtojen avulla.

10 Suunnitelman päivittäminen

Suunnitelman ajantasaisuutta arvioidaan säännöllisesti ja sitä päivitetään tarvittaessa. Päivittämisestä vastaa koulutuksen järjestäjä yhteistyössä koulujen, henkilöstön ja opiskeluhuollon kanssa.

Kouluyksiköt laativat omat tarkentavat suunnitelmansa tämän kuntatason suunnitelman pohjalta. Koulujen suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta väkivallalta ja häirinnältä tulee vähintään sisältää:

- 1.1 Suunnitelman laadinta ja yhteistyö
- 1.2 Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän määrittely, tunnistaminen ja ennaltaehkäisy
- 1.3 Väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen
 - 1.3.1 Riitojen selvittely
 - 1.3.2 Väkivalta ja aggressiivinen käyttäytyminen
 - 1.3.3 Kiusaaminen
 - 1.3.4 Häirintä
 - 1.3.5 Rasismi ja syrjintä
- 1.4 Suunnitelman päivittäminen, siihen perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen
- 1.5 Seuranta ja arviointi

11 Esimerkkipolut eri tilanteisiin

1. Huolta herättävä käyttäytyminen (ei vielä kiusaamista)

Tilanne:

Oppilaan käytös viittaa riskiin (esim. ulkopuolelle jääminen, provosointi).

Toimintapolku:

1. Opettaja ottaa asian puheeksi oppilaan kanssa
2. Tarvittaessa keskustellaan huoltajan kanssa
3. Tilannetta seurataan
4. Tehdään ennaltaehkäiseviä toimia:
 - o ryhmäyttäminen
 - o tukikeskustelut
5. Tarvittaessa ohjataan opiskeluhuoltoon

Tavoite: ehkäistä tilanteen kehittyminen kiusaamiseksi

2. Yksittäinen riitatilanne (ei kiusaamista)

Tilanne:

Oppilaiden välinen yksittäinen ristiriita tai sanaharkka.

Toimintapolku:

1. Tilanne keskeytetään ja rauhoitetaan heti
2. Osapuolet kuullaan erikseen ja yhdessä
3. Keskustellaan tapahtuneesta ja sovitaan, miten toimitaan jatkossa
4. Tarvittaessa käytetään vertaissovittelua (Verso)
5. Sovitut asiat kirjataan (esim. Wilma-merkintä)
6. Tilannetta seurataan arjessa

Tavoite: ristiriidan ratkaisu ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen

3. Toistuva kiusaaminen

Tilanne:

Oppilas joutuu toistuvasti kielteisen kohtelun kohteeksi.

Toimintapolku:

1. Havainto tai ilmoitus → asia otetaan heti käsittelyyn
2. Opettaja selvittää tilanteen:
 - o kuulee osapuolet erikseen
 - o kirjaa tapahtumat
3. Huoltajille ilmoitetaan saman päivän aikana
4. KiVa-tiimi tai muu nimetty tiimi ottaa vastuun
5. Sovitaan konkreettiset toimenpiteet:
 - o keskustelut
 - o käyttäytymissopimus
6. Kiusatulle järjestetään tuki (turvallinen aikuinen, opiskeluhoito)
7. Tilannetta seurataan sovitusti:
 - o ensimmäinen seuranta 1–2 viikon kuluttua
 - o jatkoseuranta tarvittaessa

Jos kiusaaminen jatkuu:

- siirrytään mahd. kurinpitotoimiin (kasvatuskeskustelu, jälki-istunto ym.)

- arvioidaan laajempi tuen tarve

Tavoite: kiusaamisen loppuminen ja turvallisuuden palautuminen

4. Väkivaltatilanne

Tilanne:

Fyysinen väkivalta tai uhkaava tilanne.

Toimintapolku:

1. Tilanne keskeytetään välittömästi
2. Huolehditaan kaikkien turvallisuudesta
3. Tarvittaessa kutsutaan apua (rehtori, muu henkilöstö, hätätilanteessa 112)
4. Osapuolet erotetaan toisistaan (kaksi aikuista/koulun henkilökuntaa paikalla)
5. Rehtori ottaa vastuun tilanteen johtamisesta
6. Huoltajille ilmoitetaan välittömästi
7. Arvioidaan:
 - o rikosilmoituksen tarve
 - o lastensuojeluilmoituksen tarve
8. Käynnistetään opiskeluhuollon tuki
9. Päätetään kurinpitotoimet
10. Suunnitellaan turvallinen paluu arkeen
11. Seuranta järjestetään tiiviinä

Tavoite: turvallisuuden varmistaminen ja vakavan tilanteen hallinta

5. Häirintä

Tilanne:

Oppilaan ihmisarvoa loukkaava käyttäytyminen.

Toimintapolku:

1. Tilanteeseen puututaan heti
2. Teko kirjataan selkeästi (mitä tapahtui)
3. Osapuolet kuullaan
4. Huoltajille ilmoitetaan
5. Arvioidaan häirinnän luonne:
 - o yksittäinen vai toistuva
 - o vakavuus

6. Sovitaan toimenpiteet:
 - o ohjaus ja keskustelu
 - o tarvittaessa kurinpitotoimet
7. Tarjotaan tukea kohteelle
8. Seurataan tilannetta systemaattisesti

Erityisesti huomioidaan:

- seksuaalinen häirintä → käsitellään aina vakavana
- digihäirintä → huomioidaan myös koulun ulkopuolinen ympäristö

Tavoite: loukkaavan toiminnan loppuminen ja turvallinen ilmapiiri

6. Rasismi tai syrjintä

Tilanne:

Oppilas kokee syrjintää esimerkiksi taustansa, kielensä tai uskontonsa perusteella.

Toimintapolku:

1. Tilanne keskeytetään heti
2. Tunnistetaan ja nimetään teko (rasismi/syrjintä)
3. Osapuolet kuullaan
4. Huoltajille ilmoitetaan
5. Sovitaan seuraamukset ja tarvittava ohjaus
6. Käsitellään asia tarvittaessa myös ryhmän kanssa (kasvatuksellinen näkökulma)
7. Tarjotaan tukea kohteelle
8. Seurataan tilannetta

Tavoite: syrjinnän nollatoleranssin toteutuminen ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen

